

Årsredovisning 2022

Status: Påbörjad **Rapportperiod:** 2022-12-31 **Organisation:** Socialnämnd

Innehåll

Årsredovisning 2022.....	2
Nämndens ansvar och uppgifter	2
Verksamhetschefens kommentar till resultatet.....	3
Viktiga händelser i verksamheten	4
Måluppfyllelse.....	7
Personal	10
Ekonomi	10
Driftredovisning	11
Kostnader fördelade på kostnadslag	11
Verksamhetens nettokostnader.....	12
Volymer	13
Investeringsredovisning	15
Intern kontroll	15
Risker.....	16
Prestationer och nyckeltal	16

Årsredovisning 2022

Nämndens ansvar och uppgifter

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg, mottagning av nyanlända, äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning, familjerådgivning, kommunens uppgifter enligt alkohollagen och lag om handel med vissa receptfria läkemedel, tillsyn enligt tobakslagen, bostadsanpassningsbidrag samt utredning av färdtjänst. Nämnden utövar också ledningen och tillsyn av den kommunala hälso- och sjukvården samt ansvarar för de kommunalt drivna verksamheterna som ingår i nämndens ansvarsområde.

I socialnämndens ansvar ingår även att strategiskt planera för att tillgodose kommuninvånarnas behov av till exempel boenden för personer med stora vård- och omsorgsbehov, både äldre och personer med funktionsnedsättning.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning, det vill säga att utreda, fatta beslut, verkställa insatser samt att följa upp att insatserna är av god kvalitet för den enskilde.

Driften av verksamheter inom socialnämndens ansvarsområde utförs av privata utförare enligt gällande kundvalssystem enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem), genom upphandling enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling) eller drift i egen regi. Nämnden ansvarar för att upphandla drift av privata utförare samt följa upp kvaliteten i verksamheterna hos både de privata utförarna och den egna regin.

Socialförvaltningen är organiserad i fyra avdelningar och en stab samt en medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS. Socialkontorets ledningsgrupp leds av socialdirektör och där ingår de fyra avdelningscheferna, stabschef, samt adjungerad representant från HR och kommunikator. Det som kännetecknar förvaltningen är ett nära samarbete mellan avdelningarna, nära arbetsledning, samt ett ständigt förbättringsarbete. Förvaltningen bidrar på olika sätt i det

kommunövergripande arbetet med att utveckla och effektivisera arbetsprocesser inom kommunen.

Stabens medarbetare hanterar både specialfunktioner och många förvaltningsgemensamma processer. Det kan vara kvalitet- och utvecklingsfrågor, upphandling, avtalsuppföljning, ekonomi, systemförvaltning, nämndprocessen, diarieföring och omvärldsbevakning. I staben finns även funktion för kommunens tillståndsgivning och tillsyn avseende alkohol- och tobaksförsäljning.

Individ- och familjeomsorgens familjeavdelning vänder sig till de barn, ungdomar och familjer som är i behov av stöd och skydd på grund av en problematisk livssituation. Nästan all verksamhet rörande barn och unga är samlade inom samma avdelning. Avdelningen ansvarar för barn- och ungdomsutredare, familjehem, familjerätt och administration samt ett familjeteam som ger råd, stöd och behandlingsinsatser.

Individ- och familjeomsorgens vuxenavdelning arbetar med verksamhetsområdet försörjning, stöd och insatser till personer med beroende, stöd och insatser till personer med psykisk funktions-nedsättning, mottagning av nyanlända, budget- och skuldrådgivning, dödsboudredningar, korttidskontrakt för bostäder, arbetsmarknadsfrågor samt har ett särskilt ansvar avseende handläggning av våld i nära relationer.

Avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning ansvarar för biståndsbedömning för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Avdelningen ansvarar för en övergripande planering för att tillsammans med både privata och kommunala utförare för att möta behoven av insatser och stöd hos äldre och personer med funktionsnedsättning. Avdelningen ansvarar även för förebyggande insatser för äldre såsom seniorträffar, anhörigstöd, demenssamordning, volontärsamordning, bostadsanpassningsbidrag, färdtjänst samt kön till kommunens seniorbostäder.

Kommunens egen regi verksamhet bedriver vård- och omsorgsboenden, totalt 125 vård- och omsorgslägenheter med inriktning mot somatik och demens. Egen regi ansvarar också för driften av en gruppboende och två serviceboenden enligt LSS, personlig assistans, kontaktpersoner och avlösare enligt LSS, natt- och larmpatrull inom hemtjänst samt två dagverksamheter för personer med demenssjukdom. Inom alla verksamheter, förutom personlig assistans, kontaktpersoner och ledsagare, ingår hälso- och sjukvårdsansvar.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska ansvarar för den kommunala hälso- och sjukvården för äldre och personer med funktionsnedsättning inom alla boendeformer samt dag/daglig verksamheter. Genom att utfärda riktlinjer och göra kvalitetsgranskningar i verksamheterna säkerställer medicinskt ansvarig sjuksköterska att den enskilde får en ändamålsenlig hälso- och sjukvård som håller god kvalitet och en god hygienisk standard. Hälso- och sjukvården omfattar även habilitering, rehabilitering samt att tillgodose behovet av hjälpmedel.

FOU Nordost ägs gemensamt av Nordost kommunerna. Danderyd är värdkommun och ansvarar för drift och ordförandeskap i styrgrupp.

Verksamhetschefens kommentar till resultatet

I verksamhetsplanen för 2022 konstaterade vi att pandemin skulle påverka även 2022. Så har det också blivit. 2022 har präglats av att verksamheter succesivt åter öppnat upp och stegvis återgått till mer normal verksamhet. Året har också präglats av konsekvenser av kriget i Ukraina. Först med mottagande av flyktingar från Ukraina i ett akut skede i ett evakueringsboende och sedan mottagande av skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet som via Migrationsverkets anvisningar kom till kommunen.

Arbete har kommit igång igen med pågående utvecklings- och kvalitetsarbeten samt de uppdrag som givits av socialnämnden och kommunfullmäktige. Några exempel är utveckling av trygghetsboende på Kevinge, utveckling av mer teambaserad hemtjänst med fokus på samverkan med regionen och omställningen till God och nära vård. Vidare har utveckling av

mer lättillgängliga stödformer fortsatt både för familjer och enskilda, till exempel föräldrarådgivning, familjecentral och stödsamtal om riskbruk. Med stöd av statsbidrag har arbetet kring våld i nära relationer förstärkts.

Det ekonomiska resultatet för 2022 slutade på ett negativt resultat på -0,7 miljoner kronor, det motsvarar 0,1 % av socialnämndens budget. Förändringar gällande volymer jämfört med budgeterat medför olika avvikelser för de olika områdena, både positivt och negativt. Gällande egen regi verksamheterna noteras ett negativt resultat på -7,6 miljoner kronor. Det negativa resultatet beror främst på tomma platser på boenden och därmed minskade intäkter samt merkostnader för personal som i sin tur beror på inhyrda konsulter för sjuksköterskor och verksamhetschefer.

Målen har uppnåtts helt gällande 2 mål som visar grönt samt delvis uppnåtts för 3 mål som visar gult. Målen kvarstår för 2023.

Kommunen har mottagit statsbidrag om drygt 30 miljoner kronor som fördelats inom de områden som statsbidraget riktats till. De flesta statsbidrag är riktade till äldreomsorgen och styrda till specifika utvecklingsområden, några kan fördelas inom ett lite vidare område och har fördelats efter ansökan till både kommunala och privata utförare.

Mottagande av nyanlända har kommit i gång igen under året. Det har samtidigt meddelats relativt stora förändringar gällande Sveriges mottagande från 2023 och framåt. För Danderyds del innebär det att mottagandetalet för 2023 blir 27 personer. Konsekvenserna av denna förändring blir ett överskott av små lägenheter.

Socialnämnden har under hela året följt arbetet med kvalitetsutveckling inom vård- och omsorgsboenden, framförallt gällande den egna regin. Vid uppföljningen i slutet av året uppvisades mycket bra resultat i samtliga enheter. Hemtjänsten i Danderyd uppvisar bäst resultat i Stockholms län i SPF seniorernas Hemtjänstindex, som är en ny rankninglista över hur Sveriges kommuner lyckas med kvalitetsarbetet i hemtjänsten.

Med denna sammanfattning och stor tillfredsställelse över det fina sociala arbetet som bedrivs inom socialnämndens ansvarsområde överlämnas denna årsredovisning för 2022.

Viktiga händelser i verksamheten

Under 2022 har pandemins påverkan på samhället och verksamheterna inom socialnämndens verksamhetsområde klingat av succesivt. Året har präglats av att verksamheter åter öppnats och en återgång till mer normal verksamhet samtidigt som konsekvenserna av den långa pandemin lever kvar.

Mottagande av nyanlända och flyktingar från Ukraina

Kriget i Ukraina innebar att många skyddsbehövande sökte sig till Sverige och även kom till Danderyd. Danderyd drev under 2 månader ett evakueringsboende för flyktingar från Ukraina, Norrängsgården. I och med en lagändring från 1 juli fördelades mottagande av skyddsbehövande från Ukraina på landets samtliga kommuner. Danderyds mottagandetal blev 71 ukrainska flyktingar. Danderyd kunde genom samverkan med Migrationsverket inledningsvis erbjuda bostad till 66 personer som redan vistades i kommunen i tillfälliga privata lösningar. Mottagandetalet på 71 kommer att gälla för 2022 - 2023.

Mottagande av nyanlända har under året kommit i gång igen i normal omfattning. Kommunen har i sitt ordinarie mottagande av nyanlända ett kommunal på 49 för 2022. Totalt har kommunen tagit emot 54 nyanlända under år 2022 (21 av dem var 2022 års anvisningar, 21 av dem var anvisningar från 2021, och 1 anvisning var kvar sedan 2020). Tidigare år har det antal som kvarstår att tas emot av sitt kommunal överförs till nästkommande år vilket inte kommer att ske i år utan de skrivs av.

Kommunen driver Mötesplats Danderyd som startade redan hösten 2021. Den drivs i samarbete med föreningen En utsträckt hand för att öka integrationen för nyanlända och är en

plats där nyanlända och etablerade Danderydsbor kan träffas och lära känna varandra. Mötesplatsen drivs med stöd av medel från Länsstyrelsen Stockholm fram till maj 2022. Nya medel från Länsstyrelsen har beviljats till ett nytt integrationsprojekt där nyanlända familjer och individer matchas med etablerade invånare. Projektet kallas ideellt flyktingstöd och liknande modeller används framgångsrikt i bland annat Kanada, Tyskland och Storbritannien för att främja integrationen – socialt och i arbetslivet. Även detta projekt bedrivs i samarbete med föreningen En utsträckt hand och med stöd av UNHCR. Danderyd och Mora är först i Sverige att erbjuda ideellt flyktingstöd.

Under 2022 har arbete mot digitalt utanförskap pågått. Det är ett mycket uppskattat upplägg med en digital kurs som erbjuds alla nyanlända med syfte att underlätta för fler att ta del av vad samhället har att erbjuda och lära dem att hantera de vanligaste digitala ärendena.

Danderyds fina integrationsarbete med civilsamhället har under året uppmärksammats även internationellt. Samordnaren för civilsamhället blev inbjuden att delta som talare på en internationell konferens i Litauen om samverkan mellan civilsamhället/ kommun i flyktingarbete. UNHCR höll i konferensen.

Våld i nära relationer

Under 2022 har arbetet fortsatt för att utveckla organisationen för att bättre möta upp behoven och de lagkrav som gäller inom hela området våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck samt utveckla en kompetensutvecklingsplan för medarbetarna. Det som bland annat kan noteras är ett ökat antal personer som har behov av skyddat boende på grund av våld i nära relationer. I de fall det finns barn inblandad så är det ett tätt samarbete mellan vuxenavdelningen och familjeavdelningen. En handläggare har anställts med stöd av statsbidrag för området, med syfte att utveckla arbetet som kommer att fortgå under hela 2023 men förhoppningen att tjänsten kan implementeras 2024.

Stöd till familjer

Under 2022 har integrationsgruppen och familjeteamet erbjudit det uppskattade föräldrastödsprogrammet ABC till nyanlända föräldrar och planerar att fortsätta under 2023.

En familjecentral har startat tillsammans med flera övriga verksamheter i kommunen och regionen. Verksamheten är välbesökt och uppskattad.

Familjeavdelningen implementerar evidensbaserade bedömningsinstrument och förstärker sitt arbete med förebyggande insatser bland annat genom att utökat sin föräldrarådgivning till att erbjuda 5 samtal mot tidigare 3. Allt i linje för att skapa en evidensbaserad och kvalitetssäkrad socialtjänst samt förbereda inför att den nya socialtjänstlagen kommer, vilken lägger stor tyngd vid det förebyggande arbetet. Yrkesresan är en kvalitetssäkrad kompetensutveckling som tagits fram av Socialstyrelsen och SKR (Sveriges kommuner och regioner). Danderyd har anslutit sig och barn- och ungdomshandläggare är först ut att ta del av utbildningen.

Gemensam familjerätt i Nordost

En utredning pågår om möjligheterna och förutsättningarna att driva en gemensam familjerätt. Det är Lidingö, Danderyd, Täby och Vaxholm som utreder tillsammans. Ett beslutsunderlag beräknas kunna presenteras i mars 2023.

Äldre

Socialförvaltningen har tidigare fått uppdrag från socialnämnden som påbörjats under 2022 och som fortsätter under 2023, dessa är E-handel hemtjänst och implementering av fast omsorgskontakt i hemtjänsten, Matlyftet samt att Kevinge blir trygghetsboende. Matlyftet är en av flera förebyggande insatser. Återredovisning sker under 2023.

Hissrenovering på Kevinge Trygghetsboende genomfördes mellan april – september 2022. Tekniska kontoret och socialförvaltningen samverkade för att ge service som underlättade för de boende.

God och nära vård

Det pågår en nationell reform med omställningen till God och nära vård som berör både regionens och kommunens verksamheter. Lokal huvudöverenskommelse för samverkan hälsa, vård och omsorg blev antagen i januari 2022 av socialnämnden. Den lokala samverkan leds av en styrgrupp som ansvarar för att identifiera gemensamma utvecklingsområden samt leda och initiera informationsspridning och samarbete lokalt. De goda erfarenheterna från samverkan under pandemin har kunnat tagits tillvara och utvecklats.

Förebyggande arbete äldre

Med stöd av statsbidrag har flera större och mindre projekt kring fallprevention har genomförts under 2022, gruppgymnastik, tester och utbildning med två privata rehabiliteringsföretag samt föreläsningar riktat till föreningar, seniorer och anhöriga. Temadag Seniorer i centrum och Nya seniordagen hade friskvård och hälsa som tema.

Funktionsnedsättning

Införande av lagen om valfrihet LOV inom LSS-insatserna korttidstillsyn, korttidsvistelse och dagverksamhet beslutades av kommunfullmäktige i september 2022.

Egen regi

Den globala pandemin har under året haft fortsatt påverkan på hela verksamhetsområdet, såsom ökade personalkostnader och fortsatt arbete med att säkerställa det smittförebyggande arbetet.

Fortsatt arbete har pågått med att säkerställa ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete samt att med stöd av kvalitetsutvecklare, genomföra genomgång av egenkontroller och eventuella handlingsplaner för förbättringsåtgärder. Verksamhetssystemet Stratsys modul för systematiskt kvalitetsarbete har köpts in och implementerats som stöd för verksamhetscheferna att få en övergripande kontroll över verksamhetens systematiska kvalitetsarbete.

Centralisering av vaktmästeriet på SÄBO har genomförts, dvs 1 vaktmästare på alla 4 SÄBO, med syfte att tydliggöra rollen och även för att kvalitets- och kostnadseffektivisera.

Åtgärder har påbörjats för att på sikt kunna se över personalbemanningen på vård- och omsorgsboenden. Ett nytt trygghetslarm har installerats på Klingsta och Storkalmar, resterande vård- och omsorgsboenden får trygghetslarmet installerat under början av 2023. Avtalet med Agila (rehabiliteringsinsatser) har sagts upp och fysioterapeut och arbetsterapeut rekryterats.

Ett språktest har tagits fram för att användas vid nyanställning av personal inom äldreomsorgen.

En kompetensmodell för sjuksköterskor har arbetats fram innehållande 5 steg, från nyutexaminerad till specialistsjuksköterska. Detta är ett led att vara en attraktiv arbetsgivare och underlätta rekryteringen av sjuksköterskor.

Verksamhetscheferna har erhållit statsbidrag för att främja en hemlik miljö i verksamheterna och även uppdatera utbudet av hjälpmedel och sjukvårdsmaterial.

Start av en ny daglig verksamhet inom LSS har påbörjats. Säkerställande av lokaler och rekrytering av verksamhetschef har genomförts.

Måluppfyllelse

Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

Säkerställa att service och insatser till medborgarna är av god kvalitet

Bedömning 2022

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar 2022

Bedömningen är att målen till stora delar uppnåtts då resultatet bedöms ligga nära målet inom två mål samt över målet inom ett av målen. Tyvärr var det inte möjligt att få ut resultat för ett av målen på grund av för få svarande. Våra höga mål kommer att kvarstå 2023.

Nyckeltal	Utfall 2022	Mål	Bedömning	Trend
Brukarbedömning sammantaget Hemtjänst	85%	>88%	◆	—
Brukarbedömning sammantaget IFO	81%	>84%	◆	—
Brukarbedömning sammantaget LSS		>82%	—	—
Brukarbedömning sammantaget Vård- och omsorgsboende	89%	>88%	●	—

Rätt stöd vid rätt tid till barn och unga är förebyggande och hälsofrämjande.

Bedömning 2022

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar 2022

Målet är nytt sedan två tillbaka och resultaten har varierat kraftigt vilket gör det svårt att värdera utfallet över denna korta period. Resultaten har tidigare varit mycket goda för gruppen ungdomar 13+ samtidigt som barn 0-12 haft ett något lägre resultat. Årets mätning visar ett omvänt resultat och behöver fortsätta följas över tid.

Nyckeltal	Utfall 2022	Mål	Bedömning	Trend
Antal ej återaktualiseringar barn 0-12 ett år efter avslutad utredning/insats	90,7	>82%	●	—
Antal ej återaktualiseringar ungdomar 13- ett år efter avslutad utredning/insats	71,4	>96%	■	—

Stor valfrihet


Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.



Kontinuitet och attraktivitet inom personalförsörjningen

Bedömning 2022

 Målet är uppfyllt

Kommentar 2022

Inget resultat finns för 2022 avseende HME - Hållbart medarbetarengagemang på grund av att kommunens medarbetarenkät genomförs vartannat år. Inom övriga mål har förvaltningen uppnått uppsatta mål.


Nyckeltal	Utfall 2022	Mål	Bedömning	Trend
HME - Hållbart medarbetarengagemang		>78,1	—	—
Personalomsättning	11,08%	<14%		—
Sjukfrånvaro Totalt	7%	<7%		—

Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

Ökad kostnadseffektivitet med bibehållen kvalitet

Bedömning 2022

 Målet är uppfyllt

Kommentar 2022

Bedömningen är att målet till stora delar är uppnått då resultaten för två av målen gjort relativt stora positiva förflyttningar. Nettokostnadsavvikelse LSS har dock försämrats något mot uppsatt mål. Åtgärder inom LSS har gjorts i form av införande av LOV för daglig verksamhet, korttidsvistelse, korttidsstillsyn samt uppstart av daglig verksamhet i egen regi som kan få effekt på längre sikt.

Nyckeltal	Utfall 2022	Mål	Bedömning	Trend
Nettokostnadsavvikelse IFO	-11,2%	>-5,4%	●	—
Nettokostnadsavvikelse LSS	9,9%	<8,3%	■	—
Nettokostnadsavvikelse Äldreomsorg	-8,7%	>-6,5%	●	—

Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktig hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Ökad tillgänglighet och utveckling

Bedömning 2022

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar 2022

Bedömningen är att målen till stora delar uppnåtts då tre av målnyckeltalen är uppnådda samt att ett resultat ligger relativt nära målet. Servicemätning via e-post LSS visar på ett kraftigt försämrat resultat mot målet och kan delvis förklaras med stora personalförändringar i organisationen.

Nyckeltal	Utfall 2022	Mål	Bedömning	Trend
Brukarbedömning IFO totalt – Få kontakt	81%	>89%	◆	↘
Servicemätning via e-post LSS	50%	>92%	■	↘
Servicemätning via e-post Äldreomsorg	100%	>100%	●	→
Servicemätning via telefon LSS	67%	>67%	●	→
Servicemätning via telefon Äldreomsorg	83%	>83%	●	→

Personal

Tabellen nedan visar antal personer och antal årsarbetare per 31 december jämfört med föregående år.

		Antal personer	Antal årsarbetare	Antal årsarbetare 2021	Förändring
Månadsavlönade	Tills vidare	287	264.73	247.8	16.9
Månadsavlönade	Visstid	23	20.39	27.6	-7.2
Månadsavlönade	Samtliga Anställningsformer	308	285.12	275.5	9.7
Timavlönade	Visstid	86	0.00	0.0	0.0
Timavlönade	Samtliga Anställningsformer	86	0.00	0.0	0.0

Antal månadsavlönade årsarbetare har under 2022 ökat med 9,7 personer. Detta beror på fler orsaker, vilka de främsta förklaras här. Egen regi har ökat antal månadsavlönade med 4,6 personer. Förklaringen till ökningen i egen regi är de åtgärder som gjorts för att öka antalet månadsavlönade och minska på timanställningar. Administration och stab har utökat med 1,8 personer kvalitets strateger. Denna utökning är delvis finansierad av statsbidrag, men även kommunens satsning inom äldreomsorgen har möjliggjort en utökning av en kvalitets strateg. På IFO vuxenavdelning har antalet anställda utökats med 4 personer. Det är 2 extratjänster som till största delen finansierats av arbetsförmedlingen samt 2 resurspersoner som finansierats av medel från migrationsverket.

Den ackumulerade sjukfrånvaron under 2022 uppgick till 7,0 procent jämfört med föregående år då den var 6,26 procent. Målet för sjukfrånvaron 2022 var 7,0 procent och blev därmed uppfyllt. Se tabell under målen kontinuitet och attraktivitet i personalförsörjningen.

Personalomsättningen där man slutat på egen begäran totalt har minskat från 12,31 till 11,08 procent. Den största faktorn till denna minskning är verksamheten egen regi som minskat personalomsättningen på egen begäran från 13,04 till 9,09 procent. Tittar man på personalomsättningen med egen begäran exklusive egen regi, ligger den på 14,47 procent jämfört med föregående år som var 11,03 procent. Denna ökning beror till stor del på verksamheten funktionshinderomsorg, där LSS-handläggargruppen sökt sig vidare till andra utmaningar. En översyn av LSS organisationen pågår.

Målet för personalomsättningen totalt år 2022 var 14 procent och blev därmed uppfyllt. Se tabell under målen kontinuitet och attraktivitet i personalförsörjningen.

För att ge de bästa förutsättningarna för en kostnadseffektiv verksamhet som ger medborgarna det bästa stödet och insatserna är arbetsmiljöarbetet prioriterat. En trygg organisation, goda arbetsmiljöförhållanden och stabil personalsituation ger goda förutsättningar för hög kvalitet och möjlighet till utvecklingsarbete.

Ekonomi

För år 2022 redovisar socialnämnden en negativ avvikelse mot budget med 0,7 miljoner kronor vilket motsvarar 0,1 procent av budgeterade nettokostnader.

Avvikelsen beror främst på att äldreomsorgen visar en positiv budgetavvikelse på 9,1 miljoner kronor, främst på grund av lägre volymer i hemtjänsten samt att projektet teambaserad hemtjänst inte fått helårseffekt 2022. Funktionshinderomsorgen visar en negativ avvikelse på 7,3 miljoner kronor. Denna avvikelse beror på en ökad kostnad för bostad med särskild service samt dagverksamhet och resor. Individ och familjeomsorgen visar en positiv avvikelse på 3,7 miljoner kronor främst beroende på högre intäkter än budget från arbetsförmedlingen och

migrationsverket. Verksamheten socialpsykiatri avvikelse är positiv och hänför sig till lägre volym för boenden.

Egen Regi har en negativ avvikelse mot budget på 7,6 miljoner kronor. Detta förklaras av lägre intäkter på grund av tomplatser och vakanshyror på boenden, inhyrda sjuksköterskor och interimis chef, övertid samt ökade semesterkostnader jämfört med budget.

Driftredovisning

Tabellen nedan visar nämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år.

Mnkr	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2021
INTÄKTER	258.7	303.0	44.3	17%	290.1
KOSTNADER	-929.9	-974.9	-45.0	-5%	-930.7
Nettokostnader	-671.2	-671.9	-0.7	0%	-640.6

Sammanställningen visar nämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år. Siffror inkluderar egen regi. Intäkterna överstiger budget med 44,3 miljoner kronor. Detta är främst ett resultat av statsbidrag. Kostnaderna överstiger budget med 45,0 miljoner kronor och består till största delen av kostnader som ersatts med statsbidrag. Statsbidragen uppgår till 30,6 miljoner kronor som är intäkts- och kostnadsförda under år 2022. Förklaringen är även att det inom vård- och omsorgsboende har skett en ökning av både intäkter och kostnader beroende på att antal individavtal med anledning av länsöverenskommelsen ökar.

Kostnader fördelade på kostnadsslag

Tabellen nedan visar kostnadsslag jämfört med budget och föregående år.

Kostnadsslag (mnkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2021
Anslag	-130,7	-128,6	2,1	1,6%	-113,0
Volym	-540,5	-535,4	4,8	0,9%	-521,5
Egen regi	0	-7,6	-7,6		-6,2
Nettokostnader	-671,2	-671,9	-0,7	-0,1%	-640,6
Varav kapitalkostnader					

Socialnämndens visar ett negativt resultat för år 2022 med -0,7 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,1 procent.

För kostnadsslaget **anslag** (personalkostnader och övriga verksamhetskostnader) visar resultatet en positiv avvikelse på 2,1 miljoner kronor jämfört med budget. Detta motsvarar 1,6 procent av anslagets budgeterade nettokostnader.

De främsta orsakerna till den positiva avvikelsen på anslaget är lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster inom individ och familjeomsorg 5,7 miljoner kronor. Även inom socialpsykiatri är personalkostnaderna lägre 0,5 miljoner kronor. Inom funktionsnedsättning vuxna är kostnaden för anslaget högre än budget, då kostnad för inhyrda konsulter på LSS myndighet överstiger budget med 2,3 miljoner kronor samt en merkostnad för nytt avtal med Samtrans för turbundna resor på 2,0 miljoner kronor för 2022.

För kostnadsslaget **volym** (intäkter och kostnad för huvudverksamhet) prognostiseras en positiv avvikelse på 4,8 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,9 procent av volymernas budgeterade nettokostnader.

De främsta avvikelserna beror på äldreomsorgen där kostnadsslaget volym är positivt med 9,0 miljoner kronor. Hemtjänstens volym har minskat jämfört med budget samt att projektet teambaserad hemtjänst inte får helårseffekt 2022.

Inom funktionsnedsättning är kostnadsslaget volymer negativt med 3 miljoner kronor. Detta beror främst på en högre volym av verksamheten bostad med särskild service, men även på en kostnadsökning för enskild brukares placering med dyrare dygnersättning. Även volymen i daglig verksamhet för LSS har ökat.

Individ och familjeomsorgens kostnader för volymer har ökat beroende på flera kostnadskrävande placeringar inom HVB vilket påverkar utfallet negativt. Dessutom är placeringarna på familjehem fler än budget.

Verksamhetens nettokostnader

Tabellen nedan visar nämndens nettokostnader per verksamhet jämfört med budget och föregående år.

Ansvar (mnkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2021
Administration och nämnd	-19.0	-18.8	0.2	1%	-12.6
Individ- och familjeomsorg	-87.2	-83.6	3.7	4%	-83.4
Äldreomsorg	-377.1	-368.0	9.1	2%	-355.8
Funktionshinderomsorg	-170.0	-177.3	-7.3	-4%	-164.6
Social psykiatri	-17.8	-16.6	1.2	7%	-18.1
FoU Nordost	0.0	0.0	0.0		0.0
Egen regi	0.0	-7.6	-7.6		-6.1
Summa Socialnämnden	-671.2	-671.9	-0.7	0%	-640.6

Administration och nämnd

Administration och nämnd redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,2 miljoner kronor vilket motsvarar 1,0 procent av budgeterade nettokostnader.

Individ- och familjeomsorg

IFO redovisar en positiv avvikelse mot budget med 3,7 miljoner kronor vilket motsvarar 4,2 procent av budgeterade nettokostnader.

IFO Familj har en negativ avvikelse 1,1 miljoner kronor. Detta beror på flera kostnadskrävande placeringar inom HVB, vilket påverkar utfallet negativt. Dessutom är placeringarna på familjehem fler än budget. Intäkterna inom ensamkommande barn har blivit lägre än budget då vi räknat med ett högre mottagande, dessutom har vi fortfarande ansvar för de som blivit svenska medborgare, men då får vi ingen ersättning.

IFO Vuxen har positiv avvikelse på 4,8 miljoner kronor främst beroende på högre intäkter än budget från arbetsförmedlingen och migrationsverket.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen redovisar en positiv avvikelse mot budget med 9,1 miljoner kronor vilket motsvarar 2,4 procent av budgeterade nettokostnader.

Den positiva avvikelserna beror främst på en lägre volym i hemtjänsten 7,6 miljoner kronor, men även större projekt med till exempel teambaserad hemtjänst som inte fått helårseffekt 2022. Kostnaderna för korttidsplatser överstiger budget med 0,7 miljoner kronor, då volymerna varit något högre än budgeterat. Avvikelsen för bostadsanpassning är positiv med 0,6 miljoner kronor. Inom vård- och omsorgsboende kan man se en ökning av både intäkter och kostnader beroende på att antal individavtal med anledning av länsöverenskommelsen ökar. Ökningen gäller både antalet inflyttade från andra kommuner och antalet utflyttade till andra

kommuner. Ökningen av individavtal ger en negativ avvikelse för vård-och omsorgsboende på 1,7 miljoner kronor.

Funktionshinderomsorg

Funktionshinderomsorgen redovisar en negativ avvikelse mot budget med 7,3 miljoner kronor vilket motsvarar 4,3 procent av budgeterade nettokostnader.

Avvikelsen mot budget består dels av högre volymer av verksamheten bostad med särskild service, dels på en kostnadsökning för enskild brukares placering med dyrare dygnersättning.

Personlig assistans har en positiv avvikelse mot budget då en minskad volym kan ses här. Volymen i daglig verksamhet har ökat jämfört med budget och har en negativ avvikelse mot budget på 2,0 miljoner kronor samt för resor med Samtrans på 2,0 miljoner kronor, då ny prislista för turbundna resor gäller.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrin redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,2 miljoner kronor vilket motsvarar 6,8 procent av budgeterade nettokostnader.

Den positiva avvikelsen beror främst på att kostnader för boende varit lägre än budget med 0,9 miljoner kronor. Avvikelsen för träfflokalen har även den varit lägre än budget med 0,3 miljoner kronor, då verksamheten har öppnat upp successivt efter pandemin.

Egen regi

Egen regi redovisar en negativ avvikelse mot budget med 7,6 miljoner kronor. Orsakerna till den negativa avvikelsen har varit fler under året.

De främsta orsakerna är minskade intäkter på grund av tomplatser samt hyresvakanser som påverkar året negativt med 2,4 miljoner kronor. Bristen på sjuksköterskor har gjort att man har behövt använda sig av inhyrd personal. Dessutom har man behövt hyra in interimis chef. Merkostnaden för inhyrd personal är 1,4 miljoner kronor.

Kostnaden för ob-ersättning avviker negativt från budgeten med 0,8 miljoner kronor. Personalkostnader för sjuk och övertidskostnader överstiger budget med 1,2 miljoner kronor, då man även under år 2022 varit i behov av extra personal på grund av pandemin. Dessa täcks delvis av ersättning för sjuklönekostnader under coronapandemin.

Dessutom påverkas personalkostnaderna med högre semesterkostnader än budget på 1,5 miljoner kronor, då en retroaktiv ersättning avseende 2017 gjorts inom personlig assistans, samt utbetalning av semesterersättning för personal som slutat.

Ytterligare kostnadshöjningar jämfört med budget på 0,9 miljoner kronor beror på ökade kostnader för livsmedel under året.

Volym

Tabellen nedan visar nämndens nettokostnader för volymer med budget, utfall, avvikelse och föregående år.

Nettokostnad för volymer (mnkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2021
Individ- och familjeomsorg	-21,8	-23,8	-2,0	-9,0%	-26,7
Äldreomsorg	-351,7	-342,7	9,0	2,6%	-333,3
Funktionshinderomsorg	-154,0	-157,0	-3,0	-1,9%	-148,1
Social psykiatri	-13	-12,3	0,7	5,4%	-13,4
Nettokostnader	-540,5	-535,7	4,8	0,9%	-521,5

Tabellen nedan visar antal med budget, utfall, avvikelse och föregående år.

Antal (stycken)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2021
Individ- och familjeomsorg					
Ensamkommande totalt antal	16	7	-9	-56,3%	14
Familjehem företag	8	11,9	3,9	48,8%	12
HVB	1,5	2,4	0,9	60,0%	2,5
Antal nyanlända	76	54	-22	-28,9%	49
Äldreomsorg					
Hemtjänst timmar	205 000	185 209	-19 791	-9,7%	181 250
Äldreboende antal platser	333	333	0	0	332
Korttidsboende antal platser	15	16	1	6,7%	11
Funktionshinder omsorg					
Boende med särskild service barn	4	4	0	0	4
Boende med särskild service vuxna	76	77	1	1,3%	75
Daglig verksamhet	87	92	5	5,7%	88
Social psykiatri					
Boende antal platser	17	16	-1	-5,9%	18

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgens utfall är en negativ avvikelse för volymer. Detta innebär ökade kostnader med 2,0 miljoner kronor, vilket motsvarar 9,0 procent.

IFO familjs volymer avseende placeringar av barn och unga ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år, men placeringarna av extra vårdkrävande barn och unga innebär högre kostnader än budget.

IFO vuxna har en positiv avvikelse för volymer. Detta beror på att mottagandet och integration av nyanlända har varit lägre än budget. Volymen av nyanlända har under året varit 54 personer jämfört med budgeten på 76 personer vilket ger en avvikelse på 28,9 procent.

Kommunen har hittills tagit emot 66 ukrainare som erbjudits en bostad av kommunen. De anvisade skyddsbehövande är redan etablerade i kommunen och har ett nätverk, vilket inneburit att deras efterfrågade hjälp från kommunen varit begränsad.

IFO vuxna har en positiv avvikelse mot budget.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens utfall är en positiv avvikelse för volymer. Detta innebär minskade kostnader med 9,0 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,6 procent. Avvikelsen beror på att volymen, antal timmar i hemtjänst har minskat under 2022 samt att projektet teambaserad hemtjänst inte fått helårseffekt 2022.

Inom vård-och omsorgsboende kan man se en ökning när det gäller antalet inflyttade från andra kommuner och antalet utflyttade till andra kommuner. Ökningen av individavtal ger en negativ avvikelse för vård-och omsorgsboende på 1,7 miljoner kronor.

Kostnaderna för korttidsplatser överstiger budget med 0,7 miljoner kronor, då volymerna varit något högre än budgeterat.

Funktionshinderomsorg

Funktionshinderomsorgen utfall är en negativ avvikelse inom volymer. Kostnader för volymförändringar under 2022 ökar med 3,0 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,9 procent. Detta beror på ett ökat antal boende i bostad med särskild service, men även på en kostnadsökning för enskild brukares placering med dyrare dygnersättning. Även volymen i daglig verksamhet för LSS ökat.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrin visar en positiv avvikelse med 0,7 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,4 procent av budgeterade nettokostnader. Detta beror på lägre volym på särskilda boenden än budgeterat.

Investeringsredovisning

Tabellen nedan visar nämndens investeringar och utfall jämfört med budget.

Projekt (mnkr)	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Avvikelse %
9358 Inköp inventarier Re 58 Anneberg/Storkalmar		-0.4	0.4	
9603 Verksamhetsanpassning Kevinge	0.5		0.5	100%
Summa Investering helår	0.5	-0.4	0.9	188%

Projekt 9358 avser inventarier från 2016

Intern kontroll

Socialnämnden kan efter genomförd internkontroll 2022 konstatera att verksamheten har gjort positiva förflyttningar inom flera av förvaltningens utvecklingsområden där man kan se att förbättringsarbetet gett goda resultat. Socialnämnden uppnår goda resultat inom merparten av internkontrollpunkterna även om det går att se en nedgång på myndighetssidan inom LSS och en kontrollpunkt inom försörjningsstöd vilket bedöms vara en direkt konsekvens av personalförändringar under året vilket stört ordinarie processer.

Se bilaga 4

Risker

En ekonomisk risk för kommunen är den höga inflationen som orsakar ökade hyreskostnader och löner. Detta medför också krav från utförare på höjda ersättningar.

En risk inom socialnämndens område består i högre volymer än budgeterat inom både äldreomsorg, funktionshinderomsorg, barn o unga samt försörjningsstöd. Om ytterligare behov uppstår av placering av vårdkrävande barn och unga innebär det höga kostnader. Ny lagstiftning inom LSS gällande personlig assistans kan ge ett ökat antal ansökningar och därmed också i vissa fall ökat antal beslut.

Förändring inom området integration med lägre kommunal än tidigare innebär lägre intäkter än budgeterat för 2023 och innebär förändringar i verksamheten på sikt som kan komma att påverka kostnader. För 2023 har Danderyd ett kommunal på 27 personer jämfört med 49 personer år 2022 och 76 personer året innan.

Den bostadsbrist som förekommer i Stockholm försvårar arbetet att hitta bostäder vid utflytt från kommunens bostäder. Majoriteten av de nyanlända har blivit uttagna av UNHCR som kvotflyktingar och beviljats uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl. På grund av ökningen av anvisade kvotflyktingar sedan 2018 finns det ett ökat antal hushåll vars korttidskontrakt löper ut under 2022 och framåt. Risken finns att fler nyanlända familjer behöver flytta till tillfälligt boende efter att deras kontraktstid för genomgångsbostaden har löpt ut.

Det har under senaste året varit en successiv ökning av nyanlända som är i behov av kompletterande försörjningsstöd istället för att de blir självförsörjande på etableringsersättningen. Detta avser både singelhushåll och familjer och är en konsekvens av att ersättning från staten inte följt med i övriga kostnader. De ökade mat och elpriserna ställer ännu högre krav på dem som redan lever på marginalen ekonomiskt och det finns en risk att fler behöver försörjningsstöd under 2023.

För verksamheterna i egen regi finns det en risk att tomma platser i verksamheterna innebär minskade intäkter. Målet för 2023 är full beläggning.

Personalkostnaderna i egen regi har ökat under 2022 med anledning av nytt arbetstidsmåt för de som arbetar ständigt natt, det påverkar även 2023 och framåt. Inför 2023 blir utfallet av Kommunals löneavtal avgörande för hur stor ökningen av personalkostnaderna blir.

Bristen på sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter leder till utmaningar i rekryteringsarbetet och medför en risk att verksamheternas behov av inhyrd personal kan öka, vilket leder till oplanerade ökade kostnader.

En risk som identifierats är att välfärdsbrottsligheten ökar i samhället och där vi har ett ansvar att förebygga genom information och vaksamhet.

Prestationer och nyckeltal

Se bilaga 2